Gemeente Raalte

PROCEDUREBLAD BEHANDELING RAADSVOORSTEL

Het college verzoekt u dit raadsvoorstel te behandelen

Onderwerp	Ontwerp wijziging gemeenschappelijke regelingen GGD, OD, RSJ, VRIJ
Zaaknummer	57119-2023
B&W vergadering	28 november 2023
Agendacommissie	4 december 2023
Raadsvergadering	21 december 2023
Portefeuillehouder	Dhr. B.J.M. Nijboer, Mevr. G.H. Toeter, Dhr. A.C. Hofland
Behandelend ambtenaar	GGD: Michelle Bohan OD: Sjaak Legebeke RSJ: Marlon Oostewechel VRIJ: Geke Goosen
Fatale termijn(en)	De fatale termijn voor het naar voren brengen van zienswijze is voor de vier GR-en gesteld op 1 januari 2024.

Bijlage(n):

(beslisdocumenten die meegezonden moeten worden)
Bijlage 0 – Brief gezamenlijke toezending GR-en

Bijlage 1.0 GGD - Aanbiedingsbrief GGD IJsselland
Bijlage 1.1 GGD - Concept GR GGD IJsselland inclusief 6e wijziging
Bijlage 1.2 GGD - Toelichting op modelbesluit 6e wijziging van de GR GGD IJsselland
Bijlage 1.3 GGD - Modelwijzigingsbesluit Colleges 6e wijziging GR GGD IJsselland – conceptversie
Bijlage 1.4 GGD - Antwoordbrief aan de GGD IJsselland

Bijlage 2.0 OD - Aanbiedingsbrief voorstel 2e wijziging GR OD IJsselland
Bijlage 2.1 OD - Concept GR OD IJsselland inclusief 2e wijziging
Bijlage 2.2 OD - Toelichting op 2e wijziging GR OD IJsselland
Bijlage 2.3 OD - Antwoordbrief aan de OD IJsselland

Bijlage 3.0 RSJ - Aanbiedingsbrief GR RSJ IJsselland
Bijlage 3.1 RSJ - Concept GR RSJ IJsselland
Bijlage 3.2 RSJ - Antwoordbrief aan de RSJ IJsselland

Bijlage 4.0 VRIJ - Aanbiedingsbrief VRIJ IJsselland
Bijlage 4.1 VRIJ - Concept GR VRIJ IJsselland
Bijlage 4.2 VRIJ - Antwoordbrief aan de VRIJ IJsselland

Gemeente Raalte

RAADSVOORSTEL

Raadsvergadering	21 december 2023
Zaaknummer	57119-2023
Onderwerp	Eerste ontwerp wijziging gemeenschappelijke regelingen GGD, OD, RSJ, VRIJ
Portefeuillehouders	Dhr. B.J.M. Nijboer, Mevr. G.H. Toeter, Dhr. A.C. Hofland
Voor informatie	GGD: Michelle Bohan OD: Sjaak Legebeke RSJ: Marlon Oostewechel VRIJ: Geke Goosen

Samenvatting

De wetgever heeft de wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) aangepast door een aantal mogelijkheden toe te voegen om de positie van gemeenteraden te versterken. De vier gemeenschappelijke regelingen (Gemeentelijke Gezondheidsdienst IJsselland (hierna te noemen GGD), Omgevingsdienst IJsselland (hierna te noemen OD), Regionaal Serviceteam Jeugd IJsselland (hierna te noemen RSJ) en de Veiligheidsregio IJsselland (hierna te noemen VRIJ) moeten door deze wijziging voor 1 juli 2024 worden aangepast. Regionaal zijn de vier besturen samen opgetrokken om te komen tot een wijzigingsvoorstel per gemeenschappelijke regeling (GR). De gemeenteraden zijn hierin betrokken via een werkconferentie op 21 april jl. De gemeenteraden hebben nu tot 1 januari 2024 de gelegenheid om zienswijze naar voren te brengen over het eerste ontwerp van de gewijzigde regelingen. Met dit voorstel wordt de raad geadviseerd om geen zienswijze naar voren te brengen over het eerste ontwerp van de gewijzigde regelingen. De definitieve teksten van de gemeenschappelijke regelingen worden in maart 2024 ter besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraden.

Beslispunten

1. Kennis te nemen van het eerste ontwerp tot wijziging van de vier gemeenschappelijke regelingen GGD, OD, RSJ en VRIJ;
2. Te besluiten geen zienswijze naar voren te brengen over de voorgestelde wijziging van de gemeenschappelijke regelingen;
    a. Gemeentelijke Gezondheidsdienst IJsselland
    b. Omgevingsdienst IJsselland
    c. Regionaal Serviceteam Jeugd IJsselland
    d. Veiligheidsregio IJsselland
3. De vier afzonderlijke GR-en hierover te informeren via bijgevoegde antwoordbrieven.

Inleiding

Het algemeen bestuur van iedere afzonderlijke gemeenschappelijke regeling heeft een voorstel voorgelegd tot wijziging van de betreffende gemeenschappelijke regeling. Deze GR bevat de hoofdafspraken tussen de deelnemende gemeenten over onder meer de taken die de GGD, OD, RSJ en VRIJ voor hen uitvoert, de inrichting en samenstelling van het bestuur, de (programma)begroting en de jaarstukken, de verantwoording van de besturen en bestuursleden aan de gemeenten. Regionale bestuursvormen zijn ontstaan om de bestuurlijke slagkracht te vergroten, maar ook voor het uitvoeren van bedrijfsvoeringstaken. Hierdoor zijn de lokale

volksvertegenwoordigers meer op afstand komen te staan, waardoor de democratische grondslag onder druk kan komen te staan. De wetgever nam een aantal mogelijkheden tot versterking op in de Wgr, waarbij bij bepaalde onderwerpen ruimte is gelaten voor afwegingen per GR. Naast de aanpassingen in verband met de wetswijziging is onderzocht welke andere wijzigingen nodig zijn om de regeling weer in overeenstemming te brengen met de praktijk, te actualiseren of te verduidelijken, verwijzingen weer kloppend te maken en om werkprocessen te versoepelen. Deze voorgestelde wijzigingen zijn ook meegenomen in het eerste ontwerp voor de wijziging van de GR, zie bijlagen.

Beoogd effect

Naast een algehele update van iedere afzonderlijke GR, worden met de wijzigingsvoorstellen de gevolgen van de wijziging van de Wgr doorgevoerd. Beoogd wordt, de positie van de gemeenteraden hierdoor te versterken.

Argumenten

1.1. De wetgever wijzigde de Wet gemeenschappelijke regelingen om de betrokkenheid van gemeenteraden en -raadsleden te versterken;

Op 1 juli 2022 trad de wetswijziging van de Wgr in werking. Regionale bestuursvormen zijn belangrijk voor onder meer het behalen van bepaalde doelstellingen, het vergroten van de bestuurlijke slagkracht en/ of het uitvoeren van bedrijfsvoeringstaken. De keerzijde is dat de gemeenteraad als lokale volksvertegenwoordiging meer op afstand komt te staan, waardoor de democratische grondslag onder druk kan komen te staan. Dit maakt het volgens de wetgever noodzakelijk om de betrokkenheid van gemeenteraden en -raadsleden te verbeteren. De gemeenten en GR-besturen hebben twee jaar (tot 1 juli 2024) de gelegenheid om hun regelingen aan te passen.

1.2. Voor invulling van de nieuwe wettelijke mogelijkheden hebben de algemeen besturen zich laten leiden door de uitkomsten van de werkconferentie op 21 april 2023;

Deze werkconferentie was een initiatief van de griffiers kring IJsselland en de directie/bestuurssecretarissen van de gemeenschappelijke regelingen waaraan alle gemeenten in IJsselland deelnemen (Veiligheidsregio IJsselland, GGD IJsselland, Omgevingsdienst IJsselland, Regionaal Serviceteam Jeugd IJsselland). Doel van de conferentie was om samen met raads- en (voor de Omgevingsdienst ook) statenleden de nieuwe wettelijke mogelijkheden te verkennen. Daarnaast had de bijeenkomst als doel om een beeld te krijgen van de wensen die leven bij raads- en statenleden.

1.3. De vier GR'en leggen in het eerste ontwerp wijziging GR eensluidende voorstellen voor aan de gemeenteraden;

De samenwerking bij de werkconferentie was voor de genoemde GR-en in IJsselland reden om hun voorstellen op dit onderdeel onderling zoveel mogelijk af te stemmen. Resultaat is dat er eensluidende voorstellen zijn over:

- <u>Gemeenschappelijke (raads-) adviescommissie</u>
  Het conceptvoorstel is om samen met afgevaardigden van raden en colleges te verkennen op welke manier(en) de betrokkenheid van raden bij de GR-en in IJsselland gestructureerd vorm en inhoud kan worden gegeven, zonder een regionale adviescommissie in te stellen, zoals de wet die noemt.
- <u>Zienswijzeprocedure begroting</u>
  De ontwerpbegroting toezenden aan de gemeenteraden op een zodanig moment, dat de zienswijzetermijn voor het zomerreces kan worden afgerond. De zienswijzetermijn verlengd van 8 naar 12 weken. In de GR VRIJ was al opgenomen dat de ontwerpbegroting voor 1 april wordt toegezonden. Dit blijft zo.
- <u>Overige zienswijzen</u>
  De vier GR-en voegen voor nu geen andere voorgenomen besluiten toe aan de lijst van voorgenomen besluiten die nu al voorgelegd worden aan de gemeenteraden. Wel wordt de optie, dat het bestuur andere voorgenomen besluiten kan voorleggen aan de gemeenteraden, opgenomen in de voorgestelde wijziging van de GR. RSJ IJsselland heeft opgenomen dat er géén mogelijkheid bestaat tot het opnemen van overige zienswijzen, in tegenstelling de andere GR-en. Dit hangt samen met het feit dat de RSJ IJsselland zelf geen dusdanige besluiten neemt of beleid vaststelt. In dat opzicht kan er dus nergens een zienswijze over worden ingediend. De mogelijkheid die de gemeenteraad heeft om hun invloed uit te

oefenen, bevindt zich rondom het beleid op het thema jeugd lokaal in de gemeente. Op basis daarvan vinden de werkzaamheden van RSJ IJsselland plaats.

- Participatie
  Inwoners en belanghebbende kunnen via de reguliere procedures bij de colleges van B&W en de raden van de deelnemende gemeenten betrokken worden bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid. Hierbij zij expliciet opgemerkt dat de participatiebepaling (artikel 24) van de OD afwijkt van die van de andere drie regio brede GR-en (zie ook 1.3 in dit voorstel).
- Evaluatie
  De evaluatie van de regeling wordt gekoppeld aan een besluit van het algemeen bestuur, bijvoorbeeld als meerdere deelnemers daarom verzoeken.
- Actieve Informatieplicht
  Het algemeen bestuur, dagelijks bestuur en de voorzitter krijgen de opdracht de deelnemende gemeenten alle inlichtingen (schriftelijk of digitaal) te geven die zij nodig hebben voor de uitoefening van hun taken.
- Uittreding
  Een gemeente kan een proces tot uittreding alleen in gang zetten als de wettelijk aanwijzing en indeling van verplicht deelnemende gemeenten is gewijzigd. Ook is in de gewijzigde GR het proces vastgelegd hoe het voornemen tot uittreding dient te verlopen.

1.4. De vier GR-en maken van de gelegenheid gebruik om de gehele GR up-to-date te maken;

GGD

De laatste wijziging van de GR GGD dateert van 2020. De GGD heeft onderzocht welke andere wijzigingen nodig zijn om de regeling up-to-date te maken. Dit heeft geleid tot een aantal wijzigingsvoorstellen op de volgende punten:

- Vervallen vaststellen instructie directeur Publieke Gezondheid/secretaris
- Financiële verdeelsleutel
- Data vaststellen begroting en jaarstukken; de datum waarvóór het vaststellen van de begroting dient te geschieden is gewijzigd naar 15 september. Door het loslaten van de datum voor het vaststellen van de jaarstukken ontstaat meer speelruimte voor de vaststelling van de jaarrekening. De uiterlijke termijn van indienen van begroting en jaarrekening bij gedeputeerde staten blijft ongewijzigd.
- Geen zienswijze voor bepaalde begrotingswijzigingen; er wordt geen zienswijze meer gevraagd bij wijzigingen waarbij de gemeentelijke bijdrage niet wordt verhoogd.
- Bestemmen rekeningresultaat: vastleggen besluitvorming rondom het rekeningresultaat bij de jaarrekening.
- Bekendmaking; aanpassing van de bepalingen over bekendmaking

Deze staan uitgelegd in toelichting bij de 6e wijziging zoals die als bijlage bij dit voorstel gevoegd.

OD

De laatste wijziging van de GR OD dateert van 2020. De OD onderzocht welke andere wijzigingen nodig zijn om de regeling up-te-date te maken. Dit heeft geleid tot een aantal wijzigingsvoorstellen. Deze staan uitgelegd in meest rechts groen gearceerde kolom van de toelichting bij de 2e wijziging zoals die als bijlage bij dit document is gevoegd.

Hierbij wordt expliciet opgemerkt dat de participatiebepaling van de OD afwijkt van die van de andere drie regiobrede GR-en. De reden hiervoor is dat de OD uit naam van haar deelnemers veel juridische besluiten neemt met rechtsgevolgen voor inwoners, bedrijven en belanghebbenden. Inspraak op die besluiten loopt via wettelijke procedures met strakke beslistermijnen. De andere GR-en zijn voornemens een tekst op te nemen waarbij inwoners en belanghebbenden het DB kunnen verzoeken om een participatietraject. Dit is voor de OD niet wenselijk omdat daarmee de indruk wordt gewekt dat afgeweken kan worden van de wettelijke procedures voor de vele juridische besluiten die de OD namens haar deelnemers neemt.

RSJ
Voor RSJ IJsselland geldt dat er op een aantal onderdelen afgeweken wordt van de andere GR-en. Dit vloeit voort uit het feit dat de RSJ IJsselland een bedrijfsvoeringsorganisatie is. Zo stelt de RSJ IJsselland bijvoorbeeld zelf geen beleid vast en kan er vanuit die hoedanigheid dan ook geen inspraak door inwoners plaats vinden.

De wijzigingen in de GR RSJ IJsselland die nu voorliggen komen voort uit de wijziging WGR (1 juli 2022), zodat de geldende regeling up-to-date is en voldoet aan de juridische eisen voor de gestelde termijn van 1 juli 2024. Er worden nu géén andere wijzigingen voorgesteld dan voortvloeiend uit de wijziging WGR. RSJ IJsselland is tevens bezig met de doorontwikkeling van de eigen organisatie, waardoor er mogelijk op termijn opnieuw een wijziging aan u wordt voorgelegd. De doorontwikkeling van het RSJ, passend bij de opgaven binnen de jeugdzorg, vergt een zorgvuldig proces. Dat proces is nog lopende. Eventuele wijzigingen die uit dat proces voortvloeien liggen daarom nu niet voor en zullen worden voorgelegd wanneer het proces daaromtrent zorgvuldig is afgerond. Zoals gesteld liggen dan nu ook alleen de wijzigingen voor die wettelijk gedaan moeten worden conform de WGR.

VRIJ
De laatste wijziging van de GR VRIJ dateert van 2017. VRIJ onderzocht welke andere wijzigingen nodig zijn om de regeling up-te-date te maken. Dit heeft geleid tot een aantal wijzigingsvoorstellen op de volgende punten:
- Andere taken en bevoegdheden VRIJ: bijvoorbeeld op het gebied van Bevolkingszorg en het op verzoek adviseren van gemeenten over veiligheid van evenementen.
- Ambtelijke organisatie: aanpassing bepaling over instructies voor bepaalde functies;
- Begrotingswijzigingen: er wordt geen zienswijze meer gevraagd bij wijzigingen waarbij de gemeentelijke bijdrage niet wordt verhoogd.
- Rekeningresultaat: vastleggen besluitvorming rondom het rekeningresultaat bij de jaarrekening.

Tot slot wordt een aantal technische en/ of tekstuele verbeteringen voorgesteld.

Voor een uitgebreidere toelichting op deze punten en op de wijzigingen die nodig zijn om de regelingen weer up-to-date te maken wordt verwezen naar het eerste ontwerp van de gewijzigde regelingen in de bijlagen bij dit voorstel.

2.1 De wijzigingen voldoen aan de gewijzigde Wgr;
De gemeenteraad wordt voorgesteld om geen zienwijze in te dienen tegen de voorgestelde wijzigingen van de vier GR'en. De wijzigingen voldoen aan de Wgr en komen overeen met het resultaat van de werkconferentie voor raadsleden. De vier GR'en leggen daarnaast eensluidende voorstellen voor.

Participatie
Op 21 april 2023 is er een werkconferentie georganiseerd op initiatief van de griffiers kring IJsselland en de directie/bestuurssecretarissen van de gemeenschappelijke regelingen waaraan alle gemeenten in IJsselland deelnemen (Veiligheidsregio IJsselland, GGD IJsselland, Omgevingsdienst IJsselland, Regionaal Serviceteam Jeugd IJsselland). Doel van de conferentie was om samen met raads- en (voor de Omgevingsdienst ook) statenleden de nieuwe wettelijke mogelijkheden te verkennen. Daarnaast had de bijeenkomst als doel om een beeld te krijgen van de wensen die leven bij raads- en statenleden.

Duurzaamheid
Niet van toepassing

Kanttekeningen

1.1. Het moet blijken of de voorgestelde wijzigingen daadwerkelijk de betrokkenheid en de rol van de gemeenteraad vergroten.
De voorgestelde wijzigingen voldoen aan de gewijzigde Wgr. Of ze voldoende bijdragen aan het doel van de wetswijziging, namelijk het vergroten van de democratische legitimatie door meer betrokkenheid en het versterken van de kader stellende en controlerende rol van de gemeenteraad, moet blijken. Er is een intensief

voorbereidingstraject voorafgegaan aan het opstellen van de ontwerp wijzigingen, waarbij de vier GR'en nauw hebben samengewerkt en tot eensluidende voorstellen zijn gekomen. Daarnaast komen de voorgestelde wijzigingen overeen met het resultaat van de werkconferentie waaraan raadsleden hun inbreng hebben kunnen leveren.

Financiën en fiscale aspecten

De wijziging van de vier GR-en brengt geen directe financiële of fiscale aspecten met zich mee.

Vervolg

De toezending van het *ontwerp* van de regeling is nieuw voor de gemeenteraden. De wetgever heeft deze stap toegevoegd om de betrokkenheid van de gemeenteraden te vergroten. De vier gemeenschappelijke regelingen hebben hun voorstellen tot wijziging van de GR-en gezamenlijk aangeboden en gevraagd om een reactie voor 1 januari 2024.

Proces regionaal
Na de behandeling van eventuele zienswijzen worden de gewijzigde gemeenschappelijke regelingen ter goedkeuring aan de gemeenteraden voorgelegd. De wet geeft daarvoor een termijn van 13 weken. Aangezien het een bestuurlijk omvangrijk traject is wordt de voorkeur gegeven aan kwaliteit en zorgvuldigheid van het proces boven het enkel koersen op de tijdnorm van 1 juli 2024.
In februari/ maart 2024 verwachten de vier GR-en eventuele zienswijzen en de eventueel aangepaste conceptregelingen te bespreken. Daarna volgt toezending aan de colleges en gemeenteraden voor goedkeuring met een termijn van 13 weken.

De wijziging van de Wgr is reeds op 1 juli 2022 in werking getreden. Dat betekent dat waar een gemeenschappelijke regeling eventueel in strijd is met de nieuwe wettelijke bepalingen, de Wgr voorgaat. Slechts voor enkele artikelen geldt dat niet. Daar geldt dat de gemeenschappelijke regeling binnen twee jaar (dus voor 1 juli 2024), moet zijn aangepast aan de gewijzigde Wgr. Hoewel dit niet expliciet in de Wijzigingswet wordt toegelicht, moet worden aangenomen dat - wanneer de gemeenschappelijke regeling binnen de overgangstermijn van 2 jaar nog niet is aangepast - ook voor de betreffende artikelen geldt dat ingeval van eventuele strijdigheid de Wgr voorgaat.

Proces lokaal
Het eerste ontwerp van de gewijzigde regeling wordt besproken in de Rond de Tafel bijeenkomst van 14 december 2023, waarna het voorstel geagendeerd staat voor behandeling in de gemeenteraad van 21 december 2023. Het vaststellen van de definitieve regeling staat gepland in de periode maart – juli 2024.

Communicatie

De vier GR-en worden schriftelijke geïnformeerd over het besluit van de gemeenteraad via bijgevoegde antwoordbrieven.

Bijlagen

Bijlage 0 – Brief gezamenlijke toezending GR-en

Bijlage 1.0 GGD - Aanbiedingsbrief GGD IJsselland
Bijlage 1.1 GGD - Concept GR GGD IJsselland inclusief 6e wijziging
Bijlage 1.2 GGD - Toelichting op modelbesluit 6e wijziging van de GR GGD IJsselland
Bijlage 1.3 GGD - Modelwijzigingsbesluit Colleges 6e wijziging GR GGD IJsselland – conceptversie
Bijlage 1.4 GGD - Antwoordbrief aan de GGD IJsselland

Bijlage 2.0 OD - Aanbiedingsbrief voorstel 2e wijziging GR OD IJsselland
Bijlage 2.1 OD - Concept GR OD IJsselland inclusief 2e wijziging
Bijlage 2.2 OD - Toelichting op 2e wijziging GR OD IJsselland
Bijlage 2.3 OD - Antwoordbrief aan de OD IJsselland

Gemeente Raalte

Bijlage 3.0 RSJ - Aanbiedingsbrief GR RSJ IJsselland
Bijlage 3.1 RSJ - Concept GR RSJ IJsselland
Bijlage 3.2 RSJ - Antwoordbrief aan de RSJ IJsselland

Bijlage 4.0 VRIJ - Aanbiedingsbrief VRIJ IJsselland
Bijlage 4.1 VRIJ - Concept GR VRIJ IJsselland
Bijlage 4.2 VRIJ - Antwoordbrief aan de VRIJ IJsselland

burgemeester en wethouders van de gemeente Raalte,

de secretaris
Monique van Esterik

de waarnemend burgemeester
Arco Hofland

Gemeente Raalte

RAADSBESLUIT

Zaaknummer 57119-2023

De raad van de gemeente Raalte,
gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 28 november 2023;
gelet op het bepaalde in artikel 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen;

Besluit:

1. Kennis te nemen van het eerste ontwerp tot wijziging van de vier gemeenschappelijke regelingen GGD, OD, RSJ en VRIJ;
2. Geen zienswijze naar voren te brengen over de voorgestelde wijziging van de gemeenschappelijke regelingen;
    a. Gezondheidsdienst IJsselland
    b. Omgevingsdienst IJsselland
    c. Regionaal Serviceteam Jeugd IJsselland
    d. Veiligheidsregio IJsselland
3. De vier afzonderlijke GR-en hierover te informeren via bijgevoegde antwoordbrieven.

Aldus besloten in de vergadering van 21 december 2023.

de griffier
Karin Zomer

de voorzitter
Arco Hofland